

Nyttar ikki at provokera við landslagsmyndum longur

Í samband við aldar- og túsundaráskiftið, hava vit sett listamanninum Zacharias Heinesen stevnu til eitt leyst prát um list og annað, nú skoðast kann aftureftir og frameftir. Vit hava havt mentamálaráðharrar, ið hava gjørt nógv, men so er tað sovnað aftur. Men enn hevur tað nærum bert verið so hjá okkum, at onkur hevur tikið seg saman og so eru politikarar komnir aftan á, metir Zacharias Heinesen. - Men kanska onkur kemur, ið er framanfyri, vónar Zacharias

DAGFINN OLSEN

Zacharias Heinesen er fryntligur maður og fyrirkomandi. Blíður bjóðar hann innar á verkstaðin, tá myndamaður og blaðamaður hava sett honum stevnu í húsunum á Dalagøtu 4 í Havn, beint omanfyri barnaheimið - húsin hjá Williami Heimesen. Mamma, Lisa, býr framvegis har. Hon er 93 ára gomul og á borðinum á verkstaðnum hevur Zacharias tekið av mammuni liggjandi.

Tað er í samband við aldar- og túsundaráskiftið, at vit hava sett listamanninum stevnu til eitt leyst prát um mentan og menning. Nú farið verður um mark, ber til at skoða aftureftir og frameftir.

Men sjálvsagt kemur ein ikki uttanum listina, tá ein hittir Zacharias Heinesen. Bæði á verkstaðnum og inni í heiminum eru vakrar myndir á øllum veggum. Og útsýnið oman yvir Havnina er listarligt í sjálvum sær og ein varnst skjótt mong av myndevnunum hjá listamanninum. Hann hevur mangar myndir, ið júst hava myndevni, ið ein kann seta í samband við vakra útsýnið úr stovuvindeyganum á Dalagøtu.

Smáttan

Adrenn vit seta okkum við einum kaffimunn, fær forvitni blaðmaðurin vist á smáttuna, har William sat og skrivaði, og sum ofta er vist og nýtt í einum pappírsklippi. Smáttan stendur omanfyri húsin, men er í dag tómt. Har sat William og skrivaði og hann hevði óv frá, fyrri at hava hita.

Í samband við 100 ára dagin, verður skipað fyri ymiskum. Gunnar Hoydal skipar eina framsýning, har møguliga henda smáttan verður endurskapað.

Mikines

Fyri líkasum at nærkast aldarskiftinum, so seta vit Zacharias spurningin, hvat hann sum listamaður metir sum eina ta størstu hending í hesi öldini.

- Hatta er ein ógilig trupul spurningur. Innan listina er hent nógv. Tá eg kom aftur av listaskúla í Keypmannahavn í 1966, var ringt at selja nakað. Men seinni, í sjeytiárunum, kom gongd á, sigur Zacharias.

- Eisini við at myndprýða bókur var illa stat. Einkil fekt fyri nakað og teir av-

gjördu sjálvir prísir, minnist Zacharias.

Men hvar kann ein seta byrjanina fyrri føroyska málningalist?

- Tað byrjaði líkasum við Mikines. Hann kastaði seg veruliga út í tað. Tað er hann, sum hevur gjørt, at alt fór í gongd. Adrenn var tað frítíðarítriv, metir Zacharias, men nevnið tó eisini Waagstein og Chr. Holm Isaksen, sum gjørdu nógv við tað.

Men hann er ikki í iva um, at veruliga málningalistin byrjaði við Mikines.

Zacharias Heinesen heldur, at skal ein sammeta umstøðurnar hjá listamonnum á døgum

Mikines, við umstøðurnar í dag, so er stóru munur.

- Mikines fór jú niður til Danmarkar og málaði og seldi har og lívbjargaði sær. Men tað var sum sagt ikki fyrr enn í sekstíárunum, at tað byrjaði at bera til at liva av listini í Føroyum. Nú eru føroyskir listamenn niðri í Danmark í heilum, men tá vóru heldur ikki so nógv framsýningar nirðir, metir Zacharias og minni á, at

lættari er eisini at ferðast í dag.

Danir undangongumenn

Er tilvitanin og politiski viljin meira opin nú?

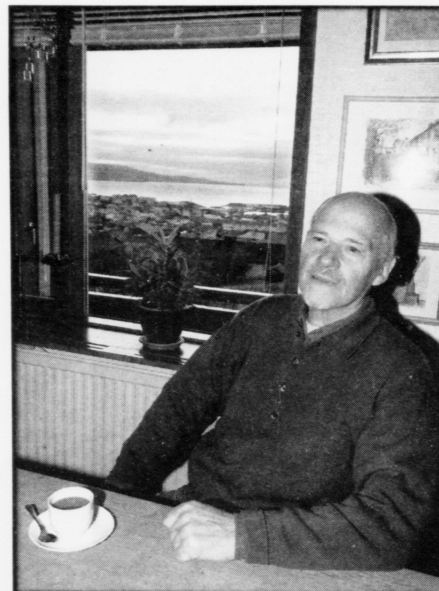
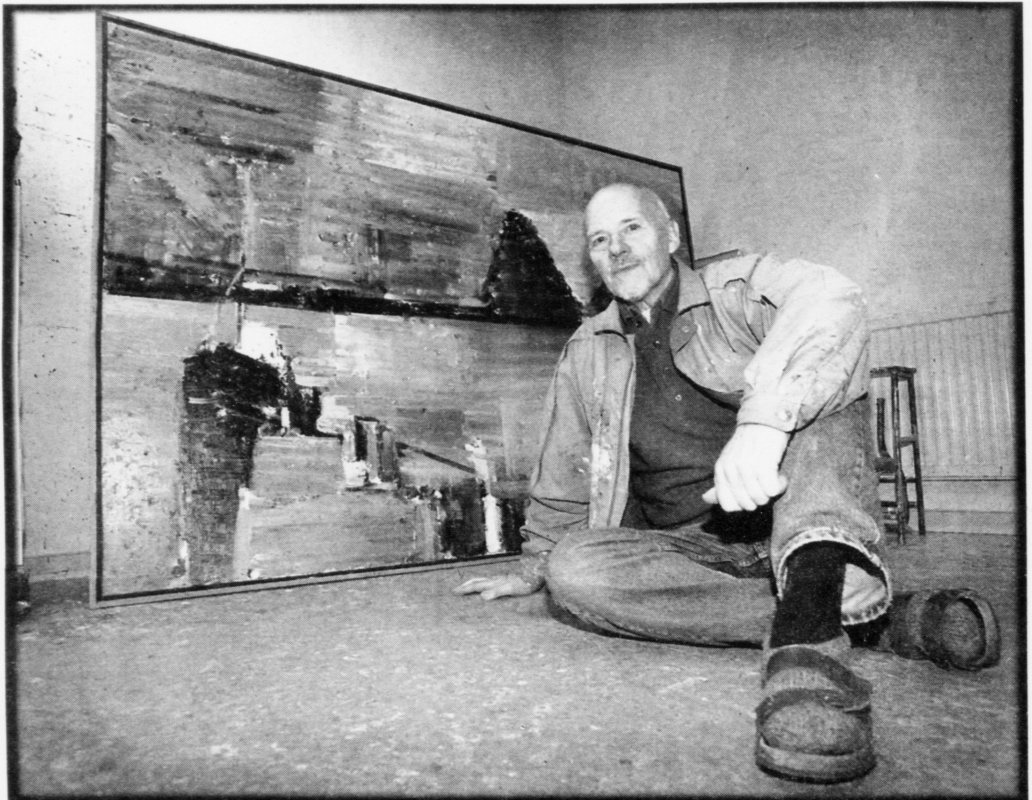
- Ja, eg haldi tað. Men oftani hava t.d. danir verið undangongumenn. Nonnegard var bankastjóri og broytti hetta við at keypa gávu. Tá var t.d. kgl. postalin vanlig gáva, men hann broytti hetta til føroyska list og onnur fylgdu við. Soleiðis kom tað í gongd og hann gjørdi nógv fyrri føroyska list, sigur Zacharias Heinesen.

Men innan mentapolitikk, so hava vit nýliga fingið nakrar heiðursgávu, ið verða latnar listafólki.

- Ja, tað er framstí! Men ein kann siga, at málara hava altíð klárað seg betri, enn t.d. rithøvundar. Teir hava ikki selt nógv, metir Zacharias.

- Vit, sum eru eftirkomrar hjá Mikines og Ingálvi, og mála við olju, vit klára okkum nøkulunda, men tað koma ung fólk til, ið mála øðrvísi, og eg vænti, at tey

Myndir:
Jens
Kristian
Vang

Zacharias Heinesen hevur mangar myndir, ið júst hava myndevni, ið ein kann seta í samband við vakra útsýnið úr stovuvindeyganum á Dalagøtu.

fáa trupult við at sleppa av við málningarnar.

- Landslagið hevur spælt út sín leiklut. Tað nyttar ikki at provokera við tí longur. Nú roynir ein at mála landsløg, og síðani abstrahera so mikið, at tað nærur ikki kenst aftur, men heldur er ein lýsing í litum, sigur Zacharias.

Hann væntar, at yngri fólk mugu fara burtur, tí tað hevur ikki gingist teimum so væl. Hann er samdur við teimum, ið hava eftirlýst stuðul og legat, tí Zacharias metir, at tey yngri eiga at fáa ein møguleika.

- Heiðursgávurnar, ið nú verða latnar, enda ofta hjá teimum eldru, ið hava gjørt tað, teir skulu. Líkasum, at ein hevur forsomt teir sum yngri, men so verður long tíð, adrenn komið verður til tey yngri, metir Zacharias Heinesen, ið eftirlýsir eina skipan, so tey yngri kunnu byrja.

Hann metir tó, at tað kemur, at listin hjá teimum yngri verður keypt.